

Tapio Rantanen – uuden ajan kokoaja

Julkaistu: 22.11.2025 • Haastattelussa: Tapio "Tapsa" Rantanen • Toimittaja: Emmi Helanne

Häikäleen Perin Kapon ensimmäinen rusakko.

Kun Uudenmaan ajokoirayhdistys perustettiin vuonna 1987, Tapio "Tapsa" Rantanen valittiin yllätysnimenä yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi. Nuori vetäjä tasapainoili vanhan kaartin ja uuden tekemisen välissä—ja sai porukan puhaltamaan samaan hiileen. Neljä vuosikymmentä myöhemmin Tapsa muistaa ihmiset, koirat ja käänneet, jotka tekivät yhdistyksestä elinvoimaisen. Tämä juttu kertoo muistelmia Tapsan vuosista ja erityisistä hetkistä Uudenmaan Ajokoirayhdistyksessä.

Yhdistys	Uudenmaan ajokoirayhdistys
Perustettu	1987
Ensimmäinen puheenjohtaja	Tapio "Tapsa" Rantanen
Merkkipaaluja	<ul style="list-style-type: none">• Ensimmäinen eteläinen ketun PM -koe – Igor voittaa. (Ajopyster)• Igor edusti ensimmäisessä ja toisessa valtakunnallisessa kettukilvassa, vuosina 1989 ja 1990.• Kettukilvat järjestettiin Uudellamaalla 1996 ja 2008. Vuonna 1996 järjestettiin SAJ:n tuen avulla näyttely, jossa oli mukana kymmeniä suomenajokoiria.• Suomen kaunein kettukoira valittiin ensimmäisen kerran vuonna 1996, Kettukilvan tukinäyttelyssä. Voittajan valitsi ulkopuolinen maallikkoraati (mm. Assi Koivisto). Kettukilvan tukinäyttely jatkui vuosia ensijärjestämisen jälkeen.• Mäntsälän kaikkien rotujen näyttely käynnistyy vuonna 1996, jossa yhdistys oli mukana perustajajäsenenä.• FCI-ajavien komission vierailu Uudellamaalla• Ajomestari (nuorten koirien katselmus)
Tärkeitä tekijöitä	Sakari Peltonen, Leevi Sudensalmi, Tomi Idman, Tor Lindqvist, Timo Toivonen, Jarmo Kaislasuo (Yhdistyksen logon suunnittelija), Raimo Virtanen, Eero Hämäläinen, Jorma Rantanen, Arja Naulapää (Rantala), Aimo Ahtiainen, Paavo Aronen, Jenni Ruotimo (nyk. pj), Sirpa Fix (os. Varjamo), Emmi Helanne (nyk. sihteeri)

Alkutaival: "Minut nimitettiin, koska en ollut kallellaan mihinkään"

1986–87 käynnistyi voimakas liike Uudenmaan ajokoirayhdistyksen perustamiseksi. Vastustustakin oli, mutta kennelpiirin puheenjohtaja Sakari Peltonen ja värikäs Leevi Sudensalmi ajoivat hanketta päättäväisesti. Tapsa muistelee: "Lähdin veljen kyydissä Hyvinkäälle enkä tiennyt kokouksesta mitään. Kun se päättyi, olin ensimmäinen puheenjohtaja—ihan ällikällä lyötynä. Haluttiin tyyppi, joka ei ollut 'kallellaan' mihinkään." Tukipilareiksi nousivat idässä Tomi Idman, lännessä Tor Lindqvist sekä sovitteleva Raimo Virtanen. Vanhan kaartin vaikuttajat Timo Toivonen ja muut Halkian ajokoiraharrastajat, Eero Hämäläinen, pitkäaikainen rahastonhoitaja Aimo Ahtiainen, antoivat ratkaisevan tukensa.

Miksi oma yhdistys?

Kennelpiirin jaosto koettiin ajokoiraväelle etäiseksi ja epädemokraattiseksi. Kilpailu- ja näyttelytoiminnasta kertyneet varat haluttiin kohdentaa ajokoiraharrastuksen kehittämiseen, ja siksi yhdistys perustettiin. Oman maakunnallisen yhdistyksen perustaminen mahdollisti sen, että jäsenet valitsevat hallituksen ja puheenjohtajan vuosikokouksessa. Tämä demokraattinen ohjaus ja taloudelliset seikat olivat suurin syy perustaa maakunnallinen yhdistys.

Igor, Kina ja ketunajon nousu

Tapsan Igor (s. 1981, Ahtiainen) oli alun perin jäniskoira, josta kehkeytyi yllätykseksi kova kettujahtaja. Ensimmäinen Etelä-Suomen ketunajon piirinmestaruuskoe järjestettiin 1980-luvun puolivälissä, ja Igor voitti lumipyryn sävyttämässä kilpailussa. Vuonna 1989 Igor valittiin ensimmäiseen valtakunnalliseen kettukilpaan. Perhepiirissä kulki myös huippujäniskoira kilvankävijä Kina, jonka tiuha hauku oli Tapsan mieleen.

Vasemmallalla Kapo ja siskonsa Pikkun, keskimmaisessä kuvassa Pikkun. Oikealla Kapo ja Kapon neljäs kettu.

Tapahtumien tekijät

Yhdistyksen kehitystä veivät eteenpäin mm. Arja Naulapää (nyk. Rantala) puheenjohtajana, pitkäaikainen rahastonhoitaja, kunniajäsen Aimo Ahtiainen sekä kunniapuheenjohtaja Paavo Aronen, jonka johdolla yhteistyö syveni. Tapsa oli kättilöimässä Mäntsälän kaikkien rotujen näyttelyä, joka on kasvanut vakiotapahtumaksi.

Eurooppaa metsään: FCI-ajavien komissio vieraana

FCI:n ajavien koirien komissio vieraili Uudellamaalla. Ampumarata toimi keskuksena ja metsäpäivässä laskettiin useita rotuja samanaikaisesti irti— joka oli ulkomaisille vieraille uusi kokemus. Bussin eteen istahtanut valkoinen jänis jäi mieleen ainutlaatuisena hetkenä.

Ajomestari – AVO-luokan koirien Uudenmaanläänin mestaruuskoe

Saksanseisojakerhon Junkkarista inspiroitunut Ajomestari-kokeen idea syntyi Tapsalta ja Tomi Idmanilta. Ensivuosina Nummelassa oli mukana yli 20 koiraa. Kun ajokoe muuttui yksiluokkaiseksi, tapahtuma hiipui, mutta ehti tuoda uusia harrastajia ja koelueita mukaan.

Kettukilvat 1996 ja 2008 – erämiesmäinen tunnelma

Uudenmaan ensimmäinen kettukilpa järjestettiin 1996 Tapsan vetämän toimikunnan johdolla, uudelleen 2008. Tietoisesti pienibudjettinen linja korosti talkoohenkeä—juhlaillallinen syötiin lämmitetyissä teltoissa. Maasto yllätti vieraat ketunjälkien runsaudella. Erikoisin episodi oli sotaharjoitusalueella, kun panssarivaunu ajoi ketun jäljen yli; suomenajokoira selvitti hukan ja jatkoi ajoa.

Muuttuva Uusimaa: maastot, riista ja sudet

Infran kasvu on kaventanut maastoja, peura- ja sorkkakannat ovat monin paikoin kasvaneet ja susialueita on tullut lisää. Monella alueella on harkittava, voiko koiraa enää laskea irti.

Säännöt, koepaperit ja seuranta

Paperityö on työlästä, mutta se erottaa kävelijät ajajista. Tärkeintä on kerätä jalostuksen kannalta merkityksellistä tietoa—koira ajaa, haukkuu ja pysyy työmaalla. Tapsa näkee julkisten seurantalaitteiden avoimuuden tulevaisuutena: kilpaan ei tulisi päästä ilman jaettua seurantadataa.

Terveyden puolesta: jalostuksen suunta

Pelkillä koetuloksilla jalostaminen on tullut tiensä päähän. Tarvitaan Kennelliiton asiantuntijoiden kanssa valmisteltu tie, myös rotuunotto pohjoismaisista kannoista on harkittava. Tavoitteena on saada 10–12-vuotiaana terve, työkykyinen ajokoira.

Ihmiset tekevät hengen

Yhdistyksen henki lepää vetäjien ihmistuntemuksessa: kriitikoita ei pidä pelätä, vaan hyödyntää kehityksen moottorina. Hallinnon nykyaikaistamista Tapsa kiittää: ulkoistettu talous Sirpa Fix (os. Varjamo) -vetovastuulla, sääntöuudistukset ja uudet vastuunkantajat (Jenni puheenjohtajana, Emmi sihteerinä). ”Lupaukset pidetään—ja jos ei pystytäkään, sanotaan ajoissa.”

Katse eteenpäin

Harrastajat eivät lopu. Yhdistykseen tarvitaan vetäjiä, jotka saavat ihmiset mukaan hyvällä hengellä—ja muutama uusi, aikaan sopiva piristysruiske. Ajokoirapäivät ovat siitä jo hyvä esimerkki.

Aamulenkiltä paluu.

Toimittajan saatesanat

Tapio on jäämässä yhdistyksen hallituksesta sivuun, ja halusin saada pienen osan hänen muistojaan jaettavaksi koko yhdistyksen luettavaksi. Hän on tehnyt hienoa ja pitkäjänteistä työtä ajokoiraharrastuksen eteen. Kiitos lämpimästi Tapiolle yhdistyksen ja lajin harrastajien puolesta.